

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ε. Κοσμάς

*3η Πνευμον. Κλινική
ΝΝΘΑ “Σωτηρία”*

ΑΣΚΗΣΗ

• Μιτοχόνδρια μυών

– Παραγωγή ενέργειας (ATP, οξειδωτική φωσφορυλλίωση)

– Απαιτούν O_2 , υπερπαράγουν CO_2

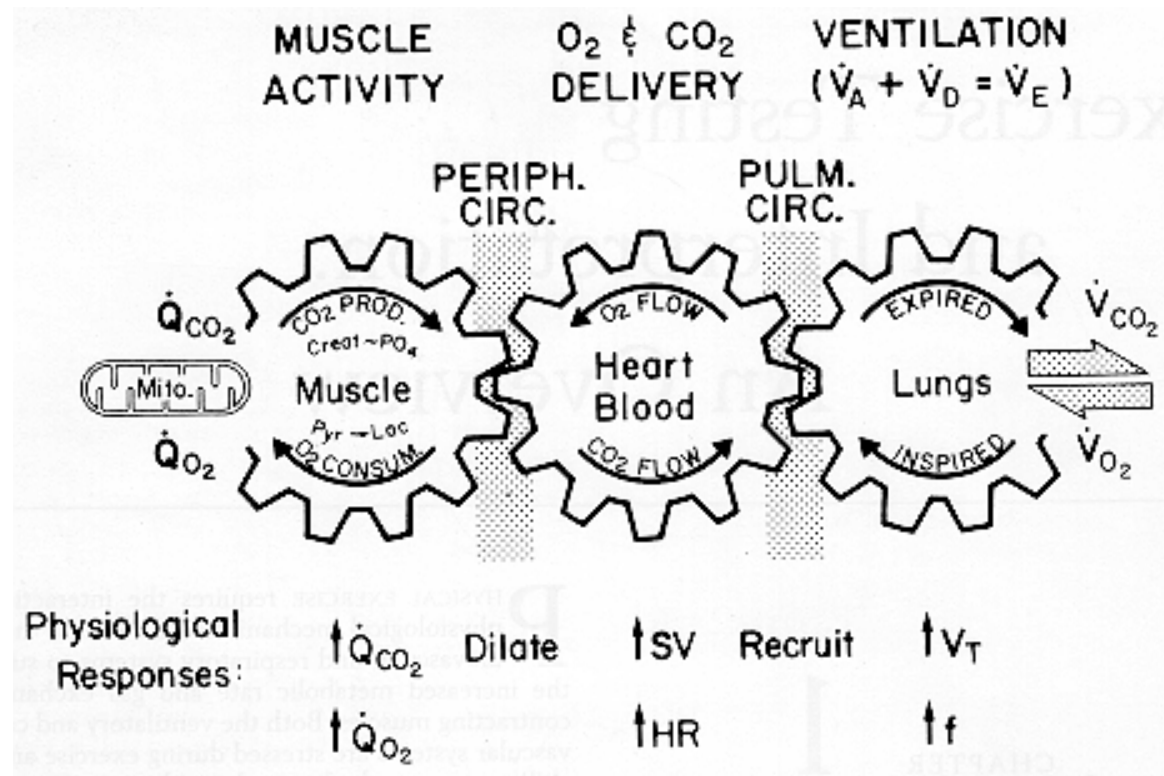
• Αναπνευστικό

- ↑ αερισμού ($VE=VT \cdot fR$)
- ↑ πρόσληψης O_2 (VO_2) & αποβολής CO_2 (VCO_2)

• Καρδιαγγειακό

- ↑ καρδ. παροχής ($Q=SV \cdot HR$)
- ↑ μεταφοράς O_2 & CO_2
- Καλή κατανομή Q σε ασκούμενους μύες

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΧΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

- **Επιτέλεση μυϊκού έργου & άσκησης**
- **Διατήρηση ομοιόστασης ανταλλαγής αερίων & οξεοβασικής ισορροπίας**
- **Χωρίς εμφάνιση συμπτωμάτων (δύσπνοια, μυϊκός κάματος)**

Η ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

- Το πάσχον σύστημα συμμετέχει αναποτελεσματικά στην άσκηση
 - ↓ικανότητα για άσκηση & πρόωρος τερματισμός άσκησης λόγω
 - Συμπτώματος (δύσπνοια, στηθάγχη, μυϊκός κάματος κάτω άκρων)
 - Παθολογικού ευρήματος (ΗΚΦικές αλλοιώσεις ισχαιμίας, ↑↑ΑΠ, αποκορεσμός κλπ)
 - Παθολογικής απόκρισης κάποιου συστήματος
 - Φυσιολογική ικανότητα άσκησης αλλά με παθολογική απόκριση κάποιου συστήματος

ΝΑ ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΣΘΕΙ ΌΤΙ...

- Η εργοσπιρομετρία συνήθως «υποδεικνύει» το πάσχον σύστημα και όχι την νόσο
- Εξαιρέσεις:
Ψυχογενής δύσπνοια – Άσθμα μετά από άσκηση

Η ΕΡΓΟΣΠΙΡΟΜΕΤΡΙΑ ΣΑΝ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

- **Δύσπνοια προσπαθείας**
 - **Αναπνευστικό ?**
 - **Καρδιαγγειακό ?**
 - **Μυϊκό ?**
 - **Μικτή ?**
 - **Ψυχογενής ?**
- **Προεγχειρητική εκτίμηση**
- **Μετεγχειρητική εκτίμηση**
- **Θεραπευτικό αποτέλεσμα**
- **Αποκατάσταση**
- **Άσθμα μετά από άσκηση**
- **Οξυγονοθεραπεία**
- **Αναπηρία – ανικανότητα**
- **Αθλητική επίδοση**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΣΠΝΟΙΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ

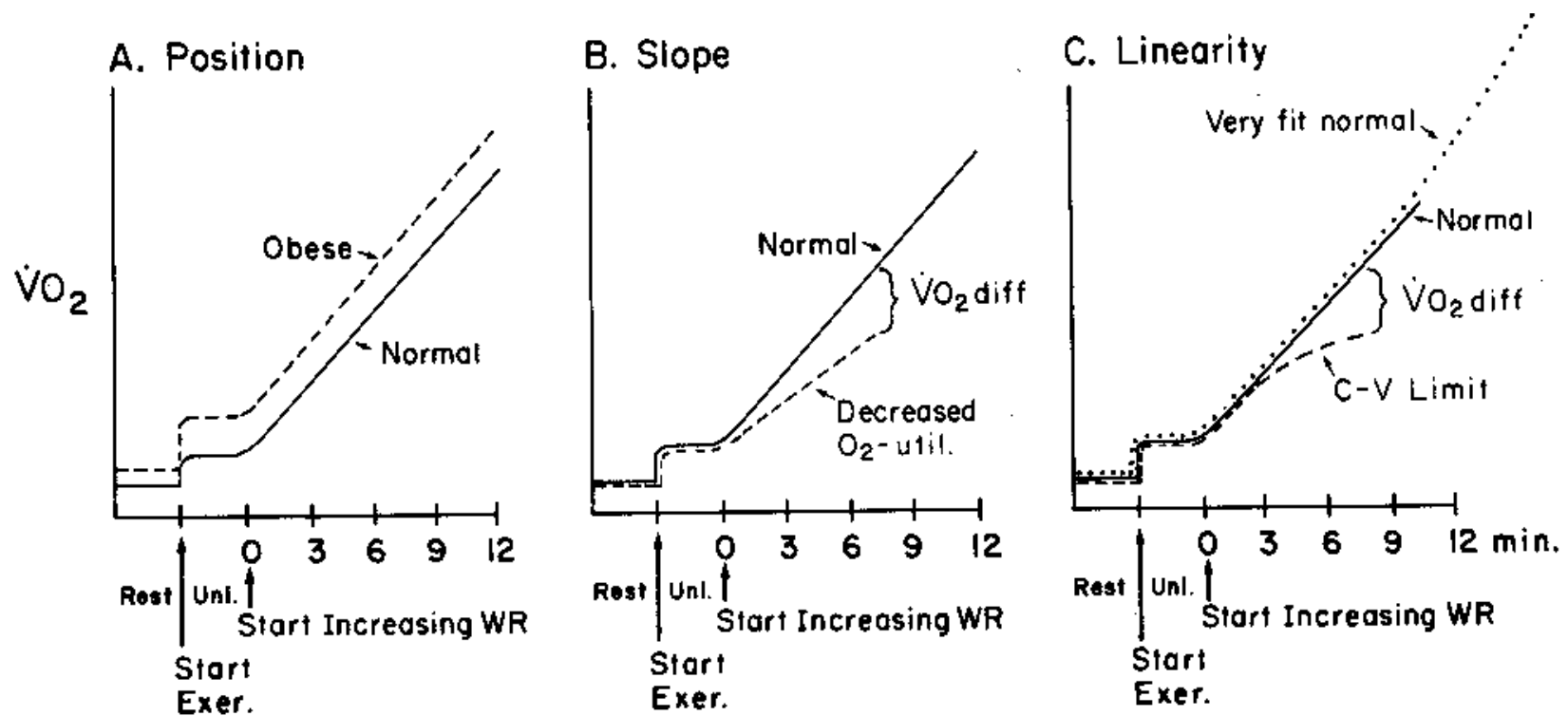
- Μείζον πρόβλημα πολλών ασθενών
- Δ/δ στόχο πολλών ιατρών (κυρίως πνευμονολόγων–καρδιολόγων-παθολόγων)
- Πότε εργοσπιρομετρία ? Όταν το ιστορικό, η κλινική εξέταση και ο έλεγχος ρουτίνας (Α/α θώρακα, ΗΚΓφημα, σπιρομέτρηση, αέρια, υπερηχοκαρδιογράφημα) δεν βοηθούν στη διάγνωση

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΣΠΝΟΙΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ

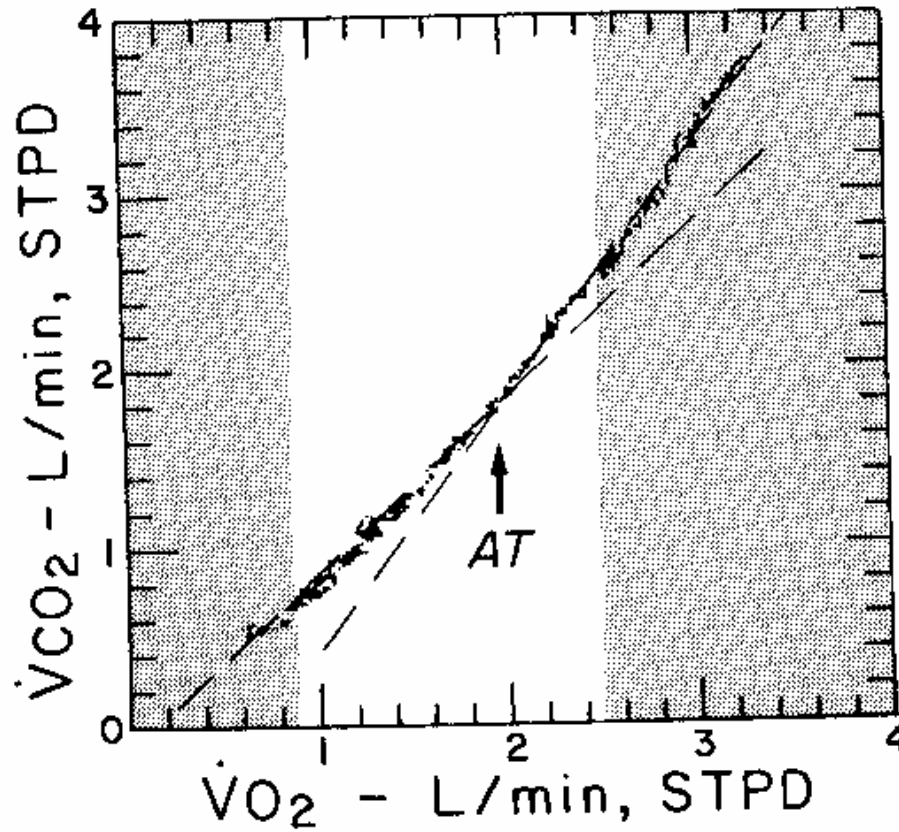
- Η εργοσπιρομετρία θα διερευνήσει το πρόβλημα της δύσπνοιας με τα υπεύθυνα οργανικά συστήματα να λειτουργούν στα όριά τους (συνθήκες **stress**) και σε συνθήκες αναπαραγωγής του συμπτώματος
- Απόδοση της δύσπνοιας σε δυσλειτουργία ή μειωμένες εφεδρείες κάποιου συστήματος

ΑΝΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ

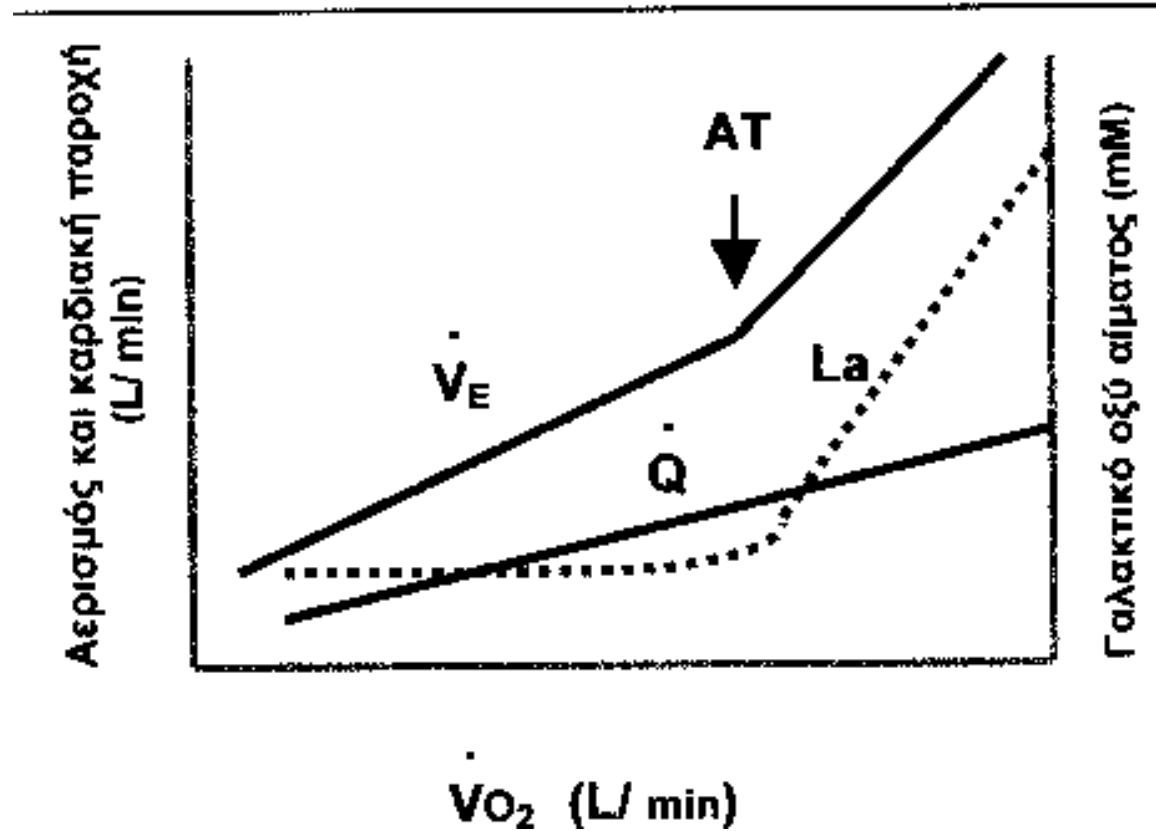
$\dot{V}O_2$ -WR, AT

ΑΝΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ $\dot{V}O_2$ -WR, AT

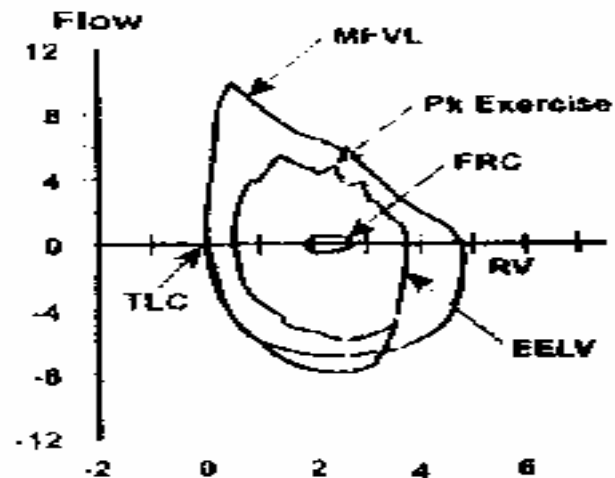
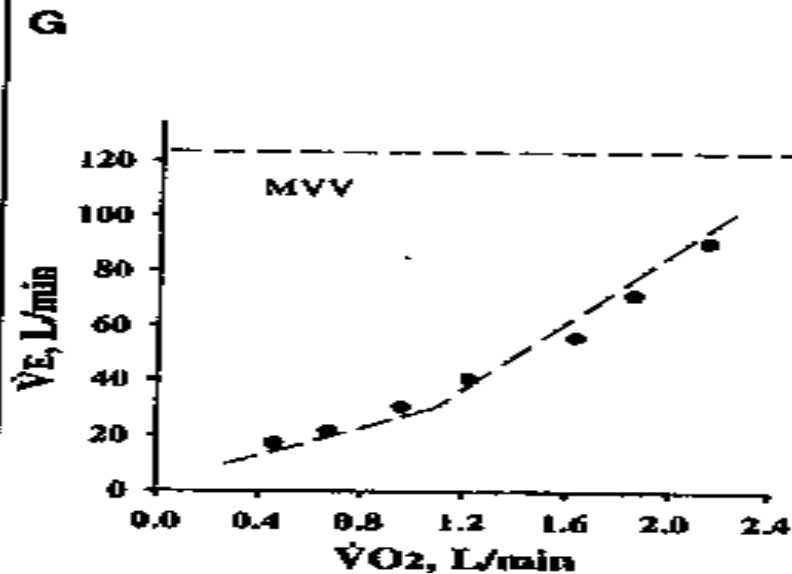
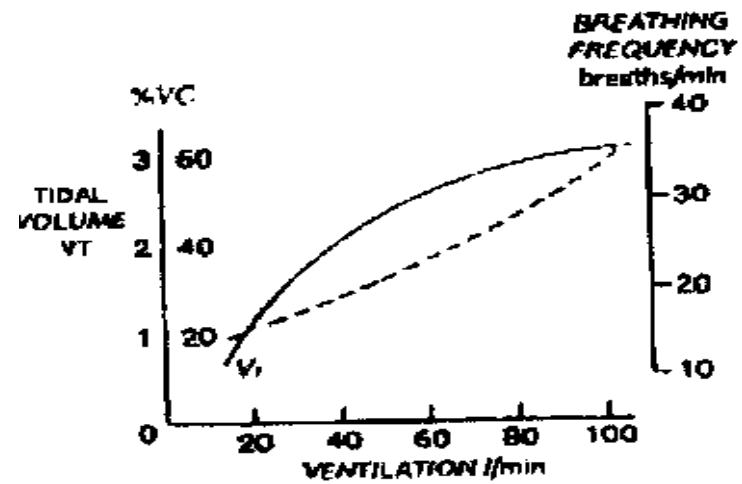
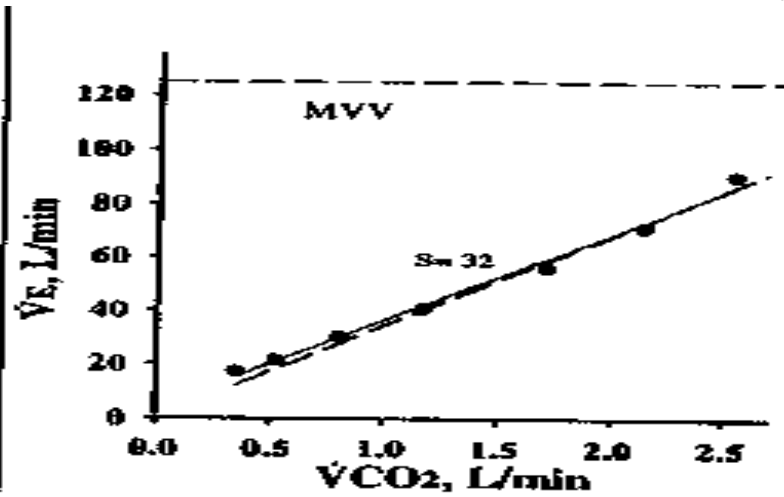

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ \dot{V}_E , Q , L_a

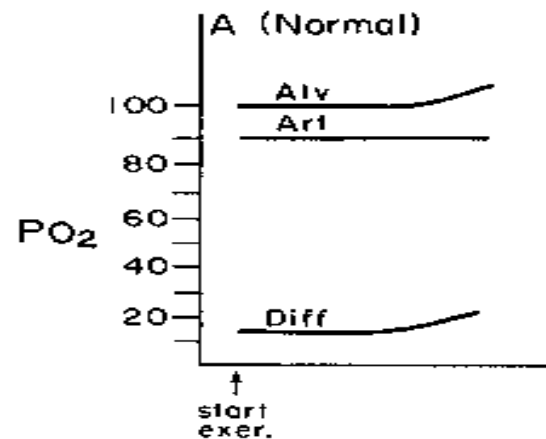
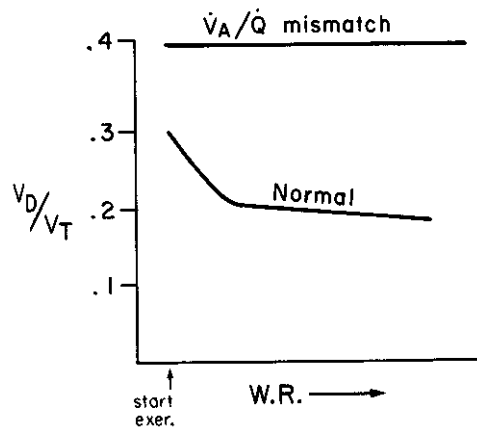
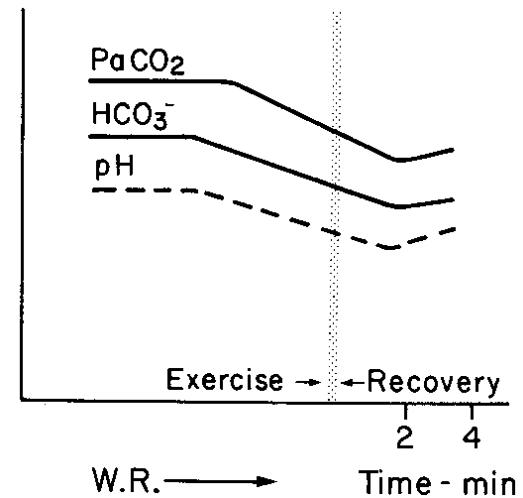
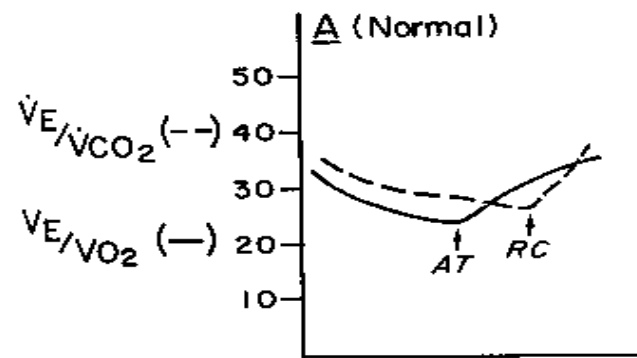
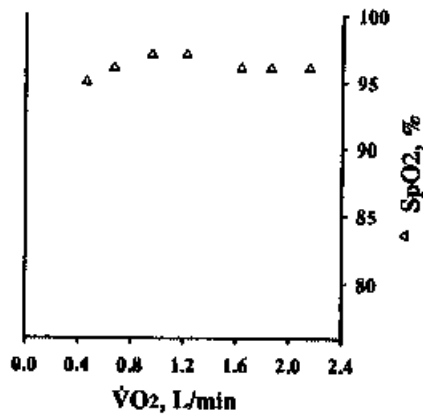
ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ

\dot{V}_E , V_t , f_R

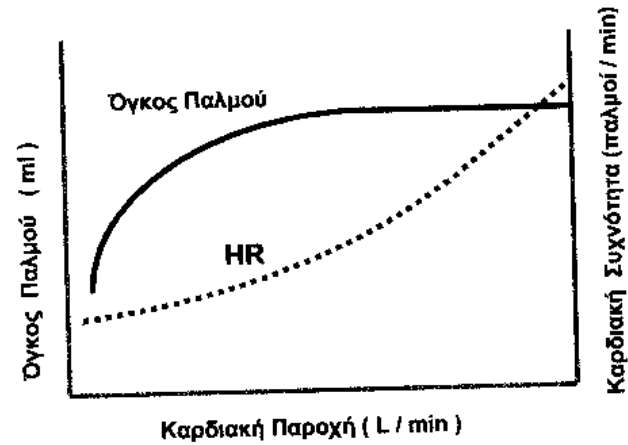
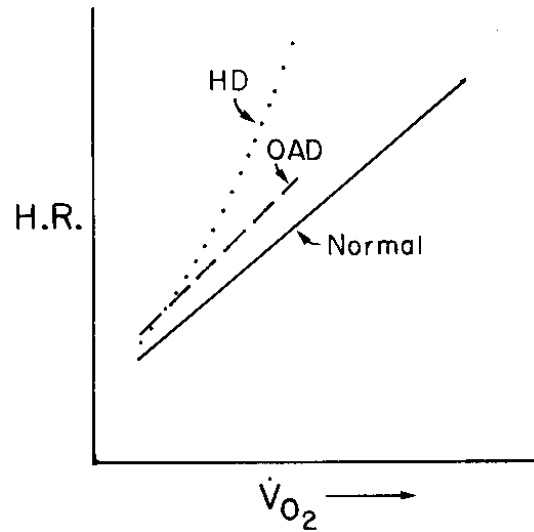
ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΑΕΡΙΩΝ

SpO₂, V_d/V_T, V_E/V_{O₂}, V_E/V_{CO₂}

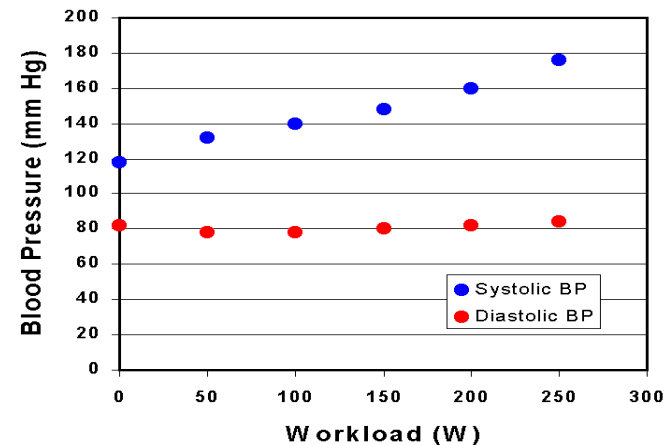
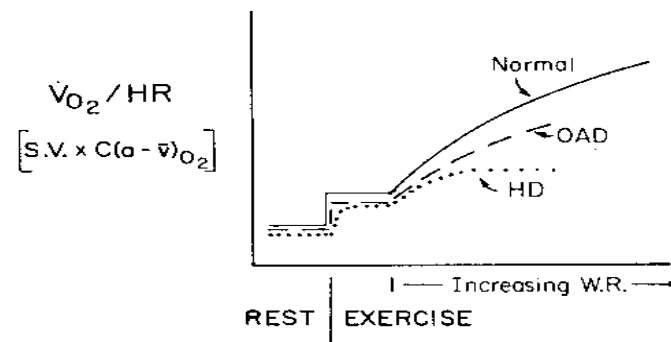

ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ

HR, O₂pulse (=VO₂/HR), BP, ECG

Effects of Incremental Exercise on BP

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

Ανοχή στην άσκηση και αναερόβια ικανότητα	
WRmax	> 80% προβή
VO ₂ max	> 84% προβή.
AT	> 40% προβή. VO ₂ max
ΔVO ₂ /ΔWR	> 8.29 ml/min/Watt
Απόκριση αναπνευστικού συστήματος	
V _E max/MVV	< 75%
Εφεδρείες αερισμού (BR=MVV-V _E max)	> 11 lt
V _T /V _C (plateau V _T)	< 55%
V _T /I _C (plateau V _T)	< 80%
F _R	< 60 αναπνοές/min
Απόκριση ανταλλαγής αερίων	
V _E /VCO ₂ @ AT	< 34
V _D /V _T	< 0.28
P _a -ETCO ₂	< 0
P _a O ₂	> 80 mmHg
AaDO ₂	< 35 mmHg
S _p O ₂	> 90%
ΔS _p O ₂	< 4%
Απόκριση καρδιαγγειακού συστήματος	
HRmax	> 90% προβή. HRmax (=220-ηλικία)
Εφεδρείες καρδιακής συχνότητας (HRR)	< 15 σφύξεις/min
VO ₂ /HR (plateau O ₂ -pulse)	> 80% προβή.
ΑΠ	< 220/90 mmHg
ΗΚΓφημα	Φλεβοκομβική ταχυκαρδία

History Physical Examination, PFTs, ECG, consistency of results, effort, Symptoms (Borg Scale)

$\dot{V}O_2$ max

NORMAL

LOW

Patterns of response

HR, \dot{V}_E , SaO₂
Physiologic / symptom limitation ?

- Normal
- Obesity : $\downarrow \dot{V}O_2$ / kg
- Early cardiopulmonary disease
- Hyperven. / Anxiety : Abnl. Breathing pattern, $\downarrow P_{ET}CO_2$

norm / \uparrow VR, \uparrow HRR
norm SaO₂
norm / \downarrow / ? AT

norm / \uparrow VR, norm / \uparrow HRR
norm SaO₂
 \downarrow AT

norm VR, norm / \downarrow HRR
 \downarrow SaO₂
 \downarrow AT

norm / \downarrow VR
norm / \uparrow HRR
 \downarrow SaO₂, \downarrow AT

\downarrow VR, \uparrow HRR,
norm / \downarrow SaO₂
norm / \downarrow / ? AT

Patterns of response (based on integrated evaluation including other cardiopulmonary variables)

- Poor Effort
- CAD
- Neuromuscular
- Deconditioning
- Cardiovascular
- Mitochondrial Myopathy
- Pulmonary Vascular Disease
- ILD
- COPD

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Ο ασθενής έκανε μέγιστη άσκηση ?
- Αιτία διακοπής άσκησης ?
- Μειωμένη ή κ.φ. ικανότητα για άσκηση ?
- Απάντηση αναπνευστικού (αερισμός-τύπος αναπνοής-ανταλλαγή αερίων) ?
- Απάντηση καρδιαγγειακού ?
- Απάντηση περιφερικού μυϊκού συστήματος ?

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

- **$WR_{max} > 90\% \text{ pred}$**
- Να μην αυξάνει η **VO_{2max} (plateau)** παρά την αύξηση του **WR**
- **$HR_{max} > 90\% \text{ pred}$**
- **$VE_{max}/MVV > 60-70\%$**
- **VCO_{2max}/VO_{2max} (RER) > 1.15**
- Εξάντληση εξεταζόμενου
- Γαλακτικά αίματος **$> 4 \text{ mM}$**

ΑΙΤΙΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

- Δύσπνοια
- Κόπωση κάτω άκρων
- Κλίμακα **Borg**

0	Καθόλου δύσπνοια
1	Πολύ ήπια
2	Ήπια
3	Μέτρια
4	Κόπως σοβαρή
5	Σοβαρή
6	
7	Πολύ σοβαρή
8	
9	Πάρα πολύ σοβαρή
10	Μέγιστη

ΑΣΘΕΝΗΣ 1

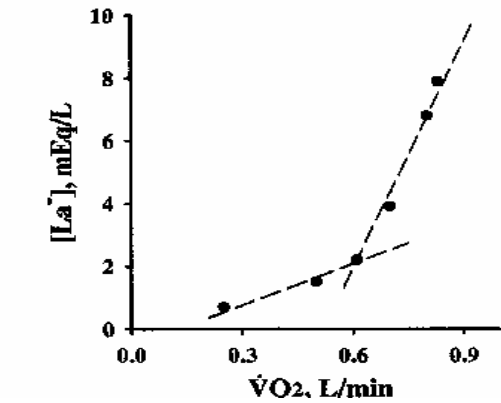
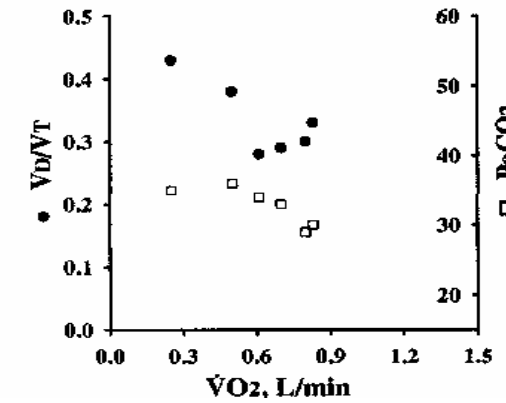
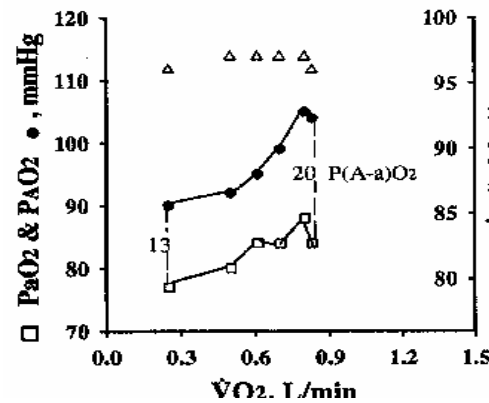
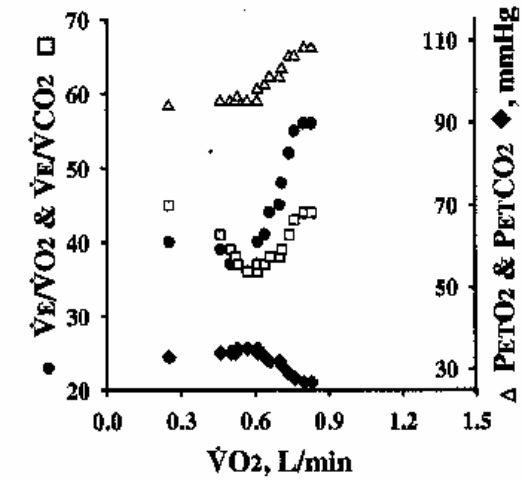
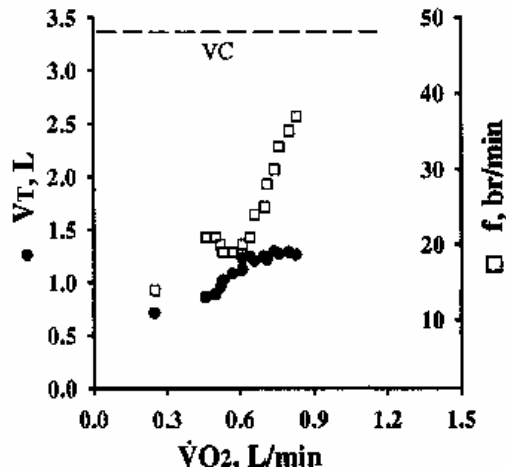
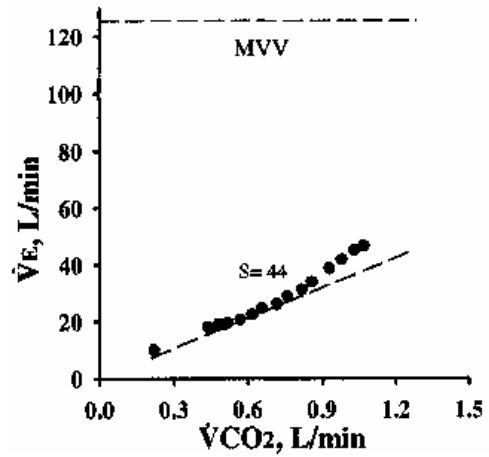
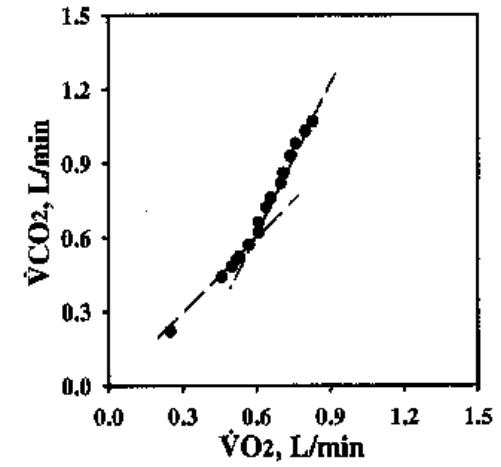
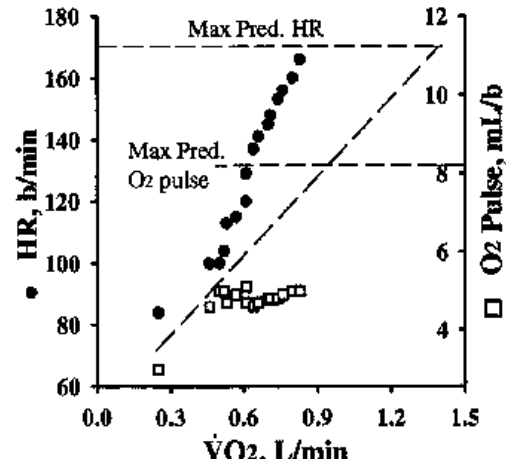
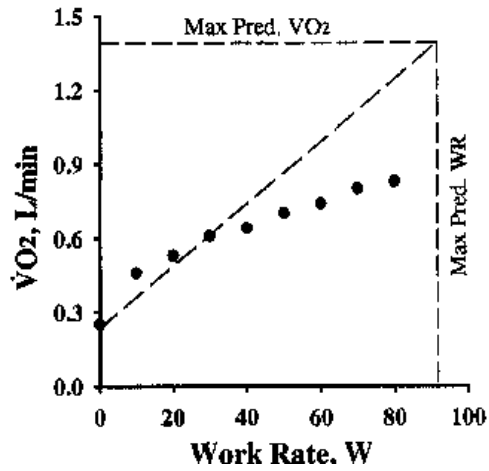
- Γυναίκα
- **49** ετών
- Ύψος **1.63**
- Βάρος **53**
- **Ένδειξη:** Ελάττωση ανοχής στην άσκηση, δύσπνοια, εύκολη κόπωση

Cardiopulmonary Exercise Test

Protocol: Maximal, symptom limited, incremental cycle ergometry, 20 W/min

Pb, 656 mm Hg; P_{iO₂}, 128 mm Hg

Variable	Peak	% Pred	Variable	Rest	Peak
Work rate, W	80	88	Sa _{O₂} , %	96	95
Vo ₂ , L/min	0.83	60	Sp _{O₂} , %	95	85
Vo ₂ , ml/kg per min	15.8	60	Pa _{O₂} , mm Hg	77	84
AT, L/min	0.60	L (> 0.76)	Pa _{CO₂} , mm Hg	35	30
ΔVo ₂ /ΔWR, ml/min/W	5.1	L (> 8.6)	pH	7.451	7.346
HR, beats/min	166	94	HCO ₃ ⁻ , mEq/L	24	17
O ₂ pulse, ml/beat	5.0	64	P(a-a)O ₂ , mm Hg	13	20
BP, mm Hg	174/87		V _D /V _T	0.43	0.33
Ve, L/min	47	36	Lactate, mEq/L	0.7	7.9
fr, breaths/min	37	N			
Ve/Vco ₂ , at AT	37	H			
RER	1.28		Stop: Dyspnea, 3/10; leg fatigue, 4-5/10		

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ικανότητα άσκησης	VO₂max	Ελαττωμένη
Καρδιαγγειακό	VO₂/WR, AT, HR, κλίση HR-VO₂, O₂p, ECG, BP	Παθολογική απόκριση
Αερισμός	VE max/MVV, BR, VT, fR, VT/VC	κφ απόκριση
Ανταλλαγή αερίων – ΟΒ ισορρ	SpO₂, Vd/Vt, VE/VCO₂ (AT) PCO₂, pH, HCO₃, La	±
Σύμπτωμα	Borg	Κόπωση άκρων Δύσπνοια

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Καρδιαγγειακός περιορισμός στην άσκηση
- Μυοκαρδιοπάθεια

ΑΣΘΕΝΗΣ 2

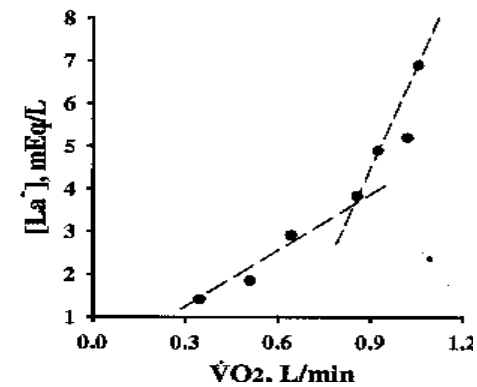
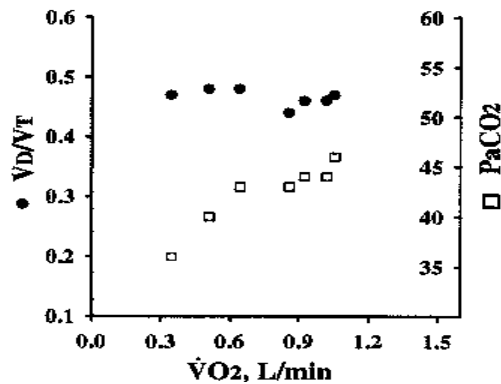
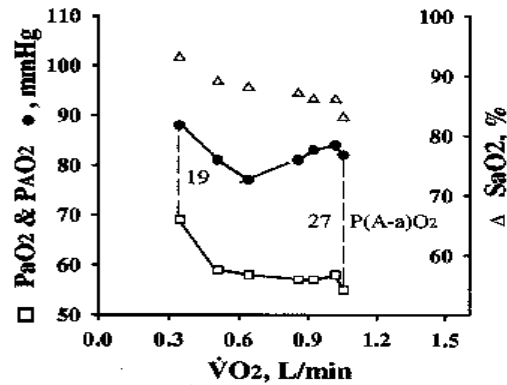
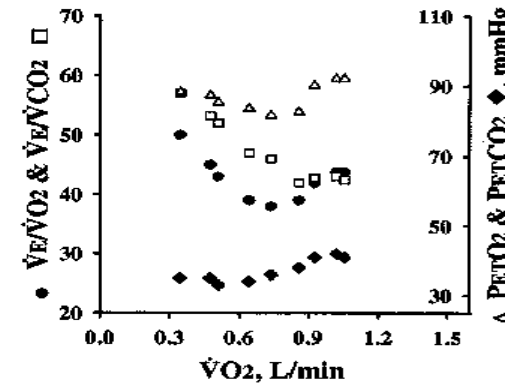
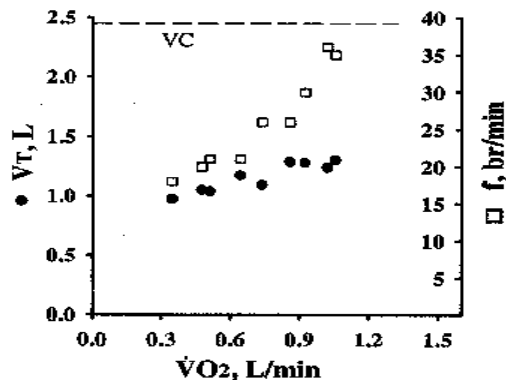
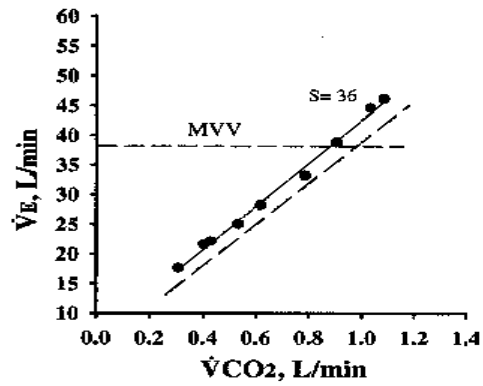
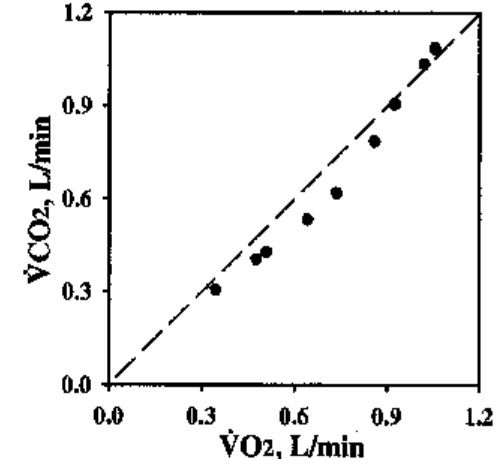
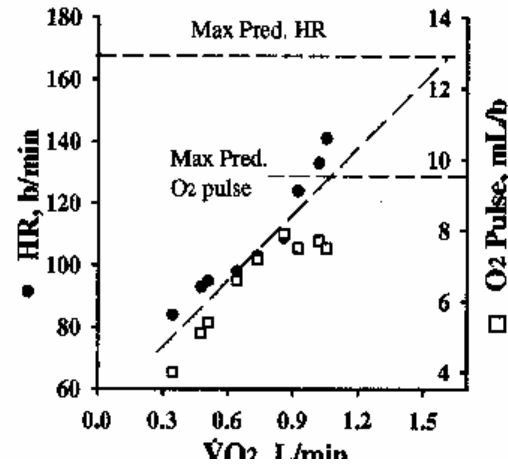
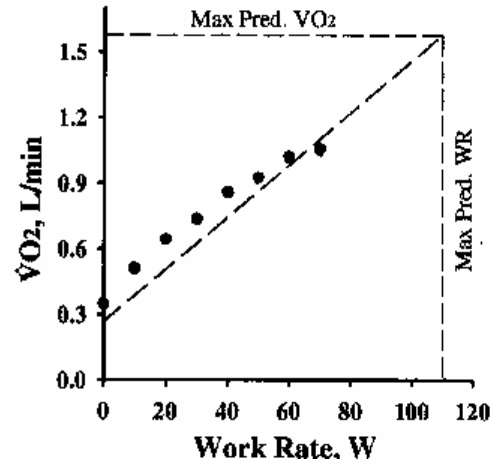
- Άνδρας
- **66** ετών
- Ύψος **1.75**
- Βάρος **61**
- **Ενδείξεις:** δύσπνοια, εύκολη μυική κόπωση

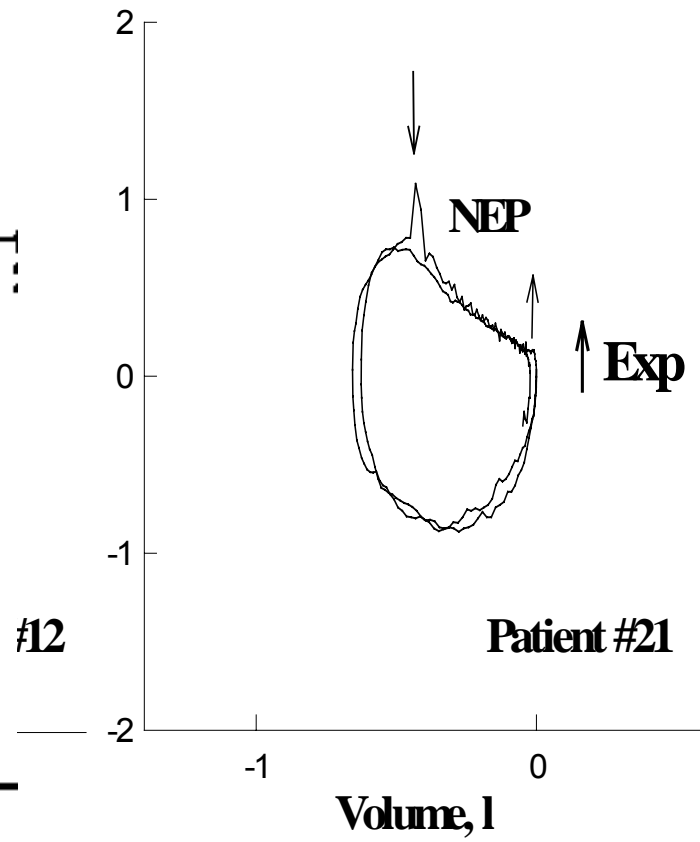
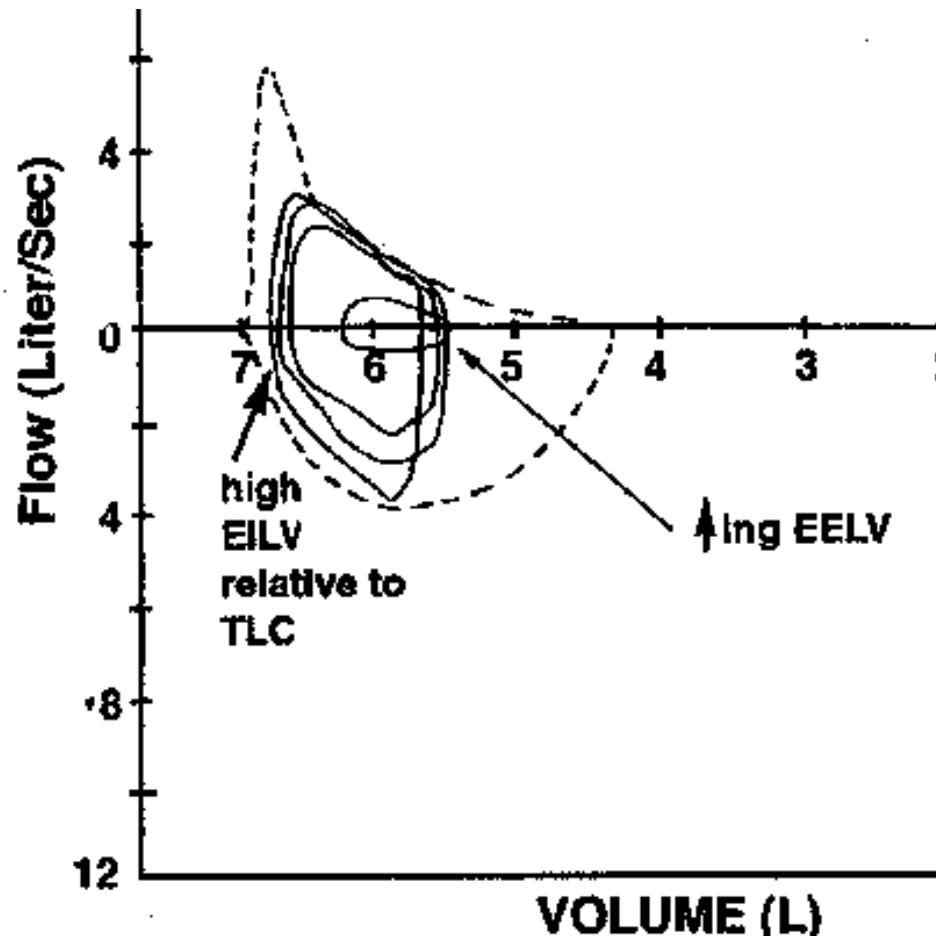
Protocol: Maximal, symptom limited, incremental cycle ergometry, 10 W/min

P_B, 656 mm Hg, P_{iO₂} 128 mm Hg

Variable	Peak	% Pred	Variable	Rest	Peak
Work rate, W	70	65	Sa _{O₂} %	92	83
$\dot{V}O_2$, L/min	1.06	66	Sp _{O₂} %	90	85
$\dot{V}O_2$, ml/kg per min	17.4	66	Pa _{O₂} mm Hg	65	55
AT, L/min	0.75	N (> 0.64)	Pa _{CO₂} mm Hg	38	46
$\Delta\dot{V}O_2/\Delta WR$, ml/min/W	9.3	N (> 8.6)	pH	7.413	7.27
HR, beats/min	141	84	HCO ₃ ⁻ , mEq/L	24	21
O ₂ pulse, ml/beat	7.5	79	P(A-a)O ₂ , mm Hg	20	27
BP, mm Hg	166/72		V _D /V _T	0.45	0.42
$\dot{V}E$, L/min	46	121	Lactate, mEq/L	1.4	6.9
f _R , breaths/min	36	N			
$\dot{V}E/\dot{V}CO_2$, at AT	44	H			
RER	1.03				

Stop: Dyspnea 10/10

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ικανότητα άσκησης	VO₂max	Ελαττωμένη
Καρδιαγγειακό	VO₂/WR, AT, HR, κλίση HR-VO₂, O₂p, ECG, BP	Χωρίς διαταραχές
Αερισμός	VE max/MVV, BR, VT, fR, VT/VC, FL	Παθολογική απόκριση
Ανταλλαγή αερίων – ΟΒ ισορρ	SpO₂, Vd/Vt, VE/VCO₂ (AT) PCO₂, pH, HCO₃, La	Παθολογική απόκριση
Σύμπτωμα	Borg	Δύσπνοια

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Αναπνευστικός περιορισμός στην άσκηση (κυρίως αερισμός)
- ΧΑΠ

ΑΣΘΕΝΗΣ 3

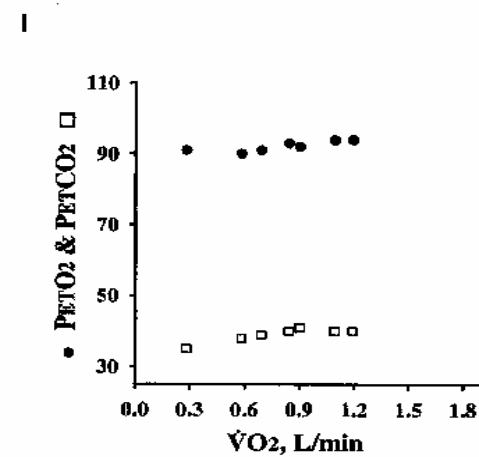
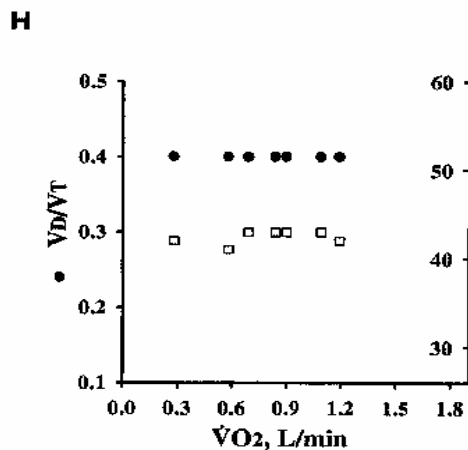
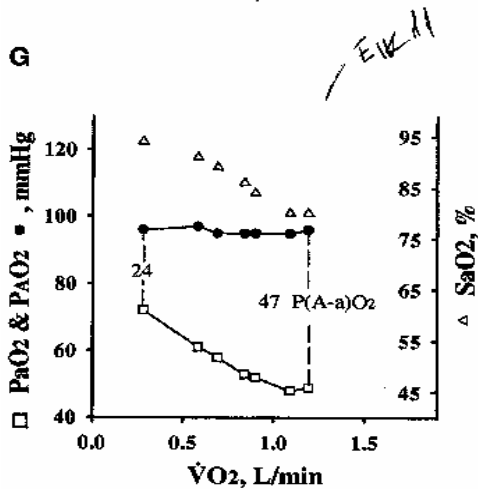
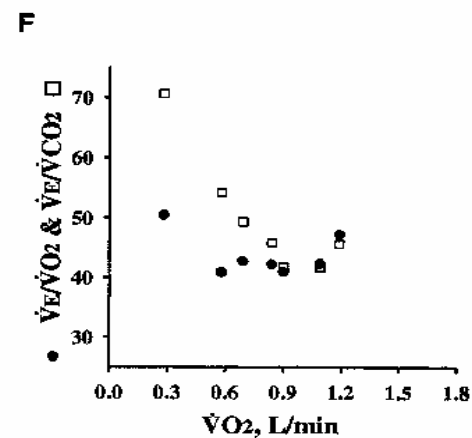
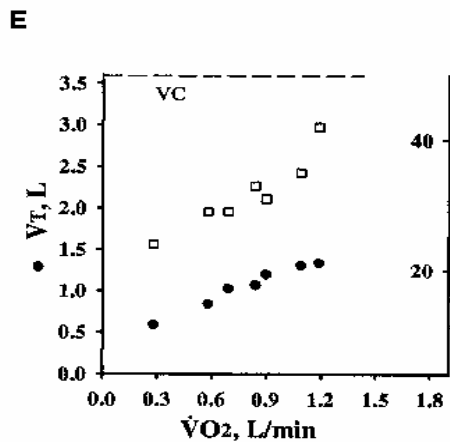
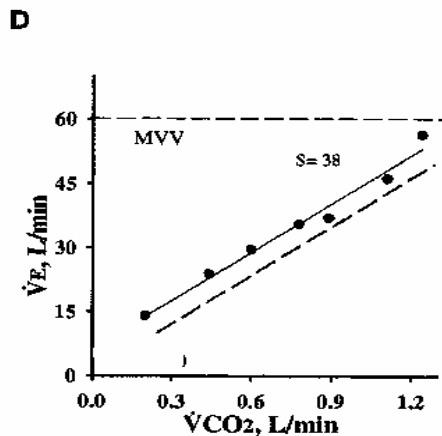
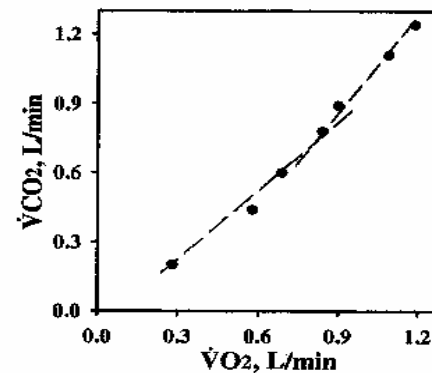
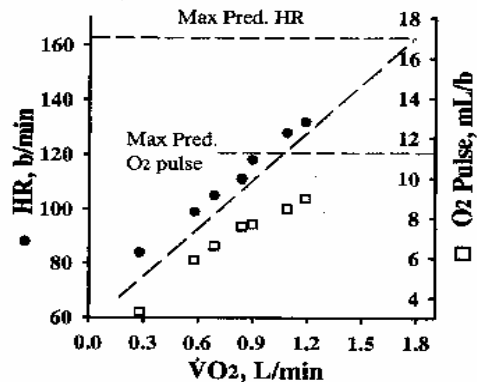
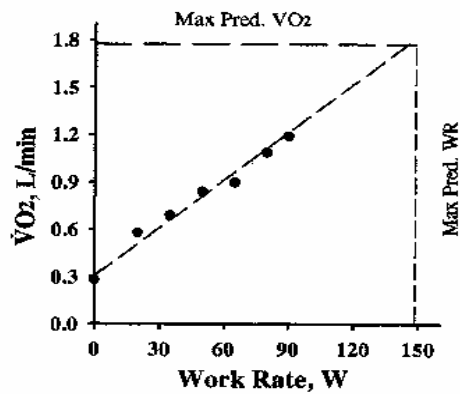
- Άνδρας
- **72** ετών
- Ύψος **1.70**
- Βάρος **80**
- Ενδείξεις: Δύσπνοια προσπαθείας

Protocol: Maximal, symptom limited, incremental cycle ergometry, 15 W/min

P_B , 722 mm Hg; $P_{I_{O_2}}$, 142 mm Hg

Variable	Peak	% Pred	Variable	Rest	Peak
Work rate, W	95	64	Sa_{O_2} , %	94	80
\dot{V}_{O_2} , L/min	1.19	67	Pa_{O_2} , mm Hg	72	49
\dot{V}_{O_2} , ml/kg per min	14.9	62	Pa_{CO_2} , mm Hg	42	42
AT, L/min	0.80	(> 0.70)	pH	7.39	7.31
HR, beats/min	132	81	$P(A-a)O_2$, mm Hg	24	47
O_2 pulse, ml/beat	9.0	83	V_D/V_T	0.40	0.40
BP, mm Hg	172/86				
\dot{V}_E , L/min	57	93			
fr, breaths/min	42	N			
\dot{V}_E/\dot{V}_{CO_2} at AT	49	H			
RER	1.04				

Stop: Dyspnea, 6/10; leg fatigue, 5/10

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ικανότητα άσκησης	VO2max	Ελαττωμένη
Καρδιαγγειακό	VO2/WR, AT, HR, κλίση HR-VO2, O2p, ECG, BP	Χωρίς διαταραχές
Αερισμός	VE max/MVV, BR, VT, fR, VT/VC, FL	Παθολογική απόκριση
Ανταλλαγή αερίων – ΟΒ ισορρ	SpO2, Vd/Vt, VE/VCO2 (AT) PCO2, pH, HCO3, La	Παθολογική απόκριση
Σύμπτωμα	Borg	Δύσπνοια Κόπωση άκρων

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Αναπνευστικός περιορισμός στην άσκηση (κυρίως ανταλλαγή αερίων)
- Ιδιοπαθής πνευμονική ίνωση

ΑΣΘΕΝΗΣ 4

- Άνδρας
- **22** ετών
- Ύψος **1.85**
- Βάρος **77**
- Ενδείξεις: Δύσπνοια & ζάλη
προσπαθείας

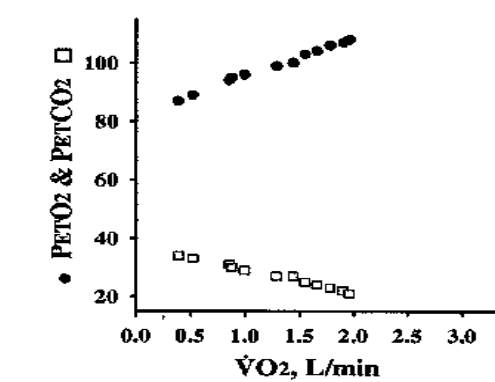
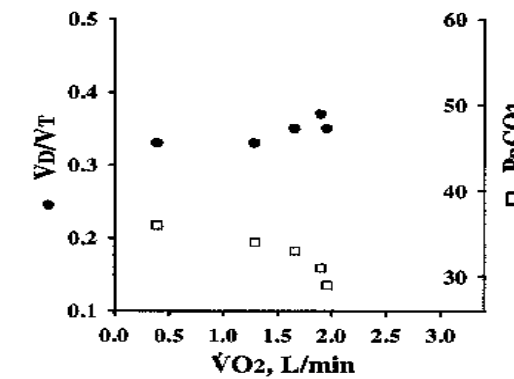
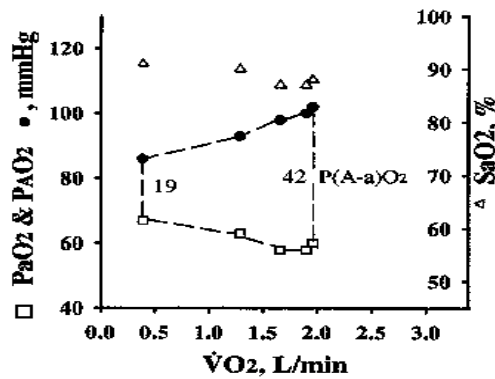
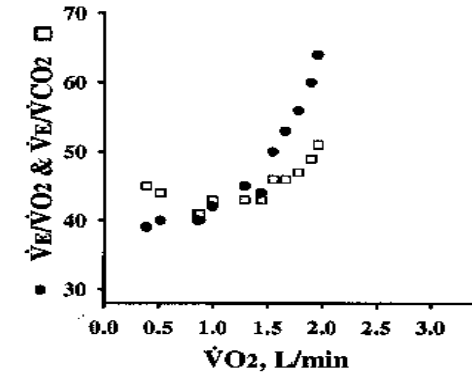
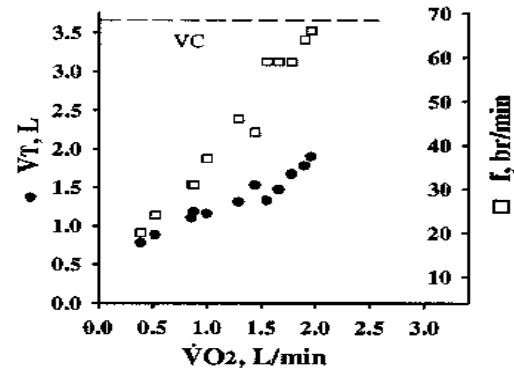
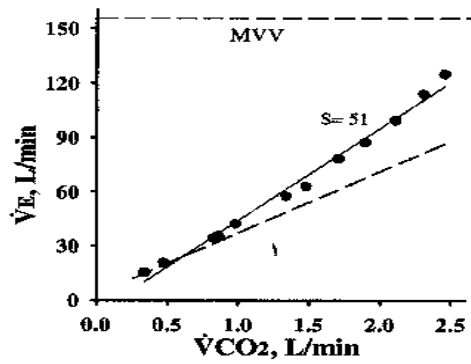
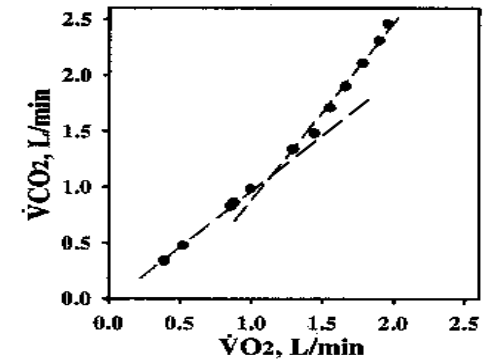
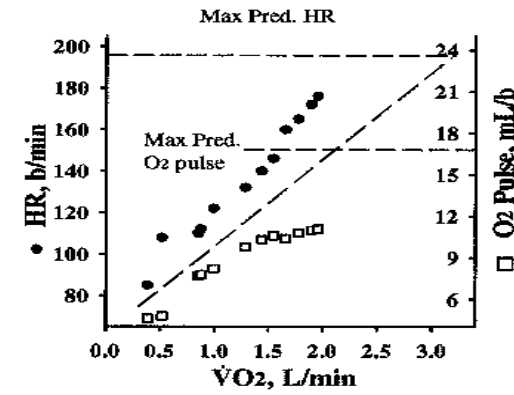
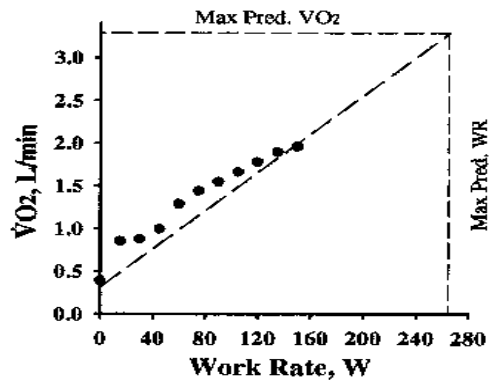
Cardiopulmonary Exercise Test

Protocol: Maximal, symptom limited, incremental cycle ergometry, 15 W/min

P_B, 656 mm Hg; P_{iO₂}, 128 mm Hg

Variable	Peak	% Pred	Variable	Rest	Peak
Work rate, W	150	56	Sa _{O₂} , %	91	87
$\dot{V}O_2$, L/min	1.96	60	Pa _{O₂} , mm Hg	67	58
$\dot{V}O_2$, ml/kg per min	25.6	60	Pa _{CO₂} , mm Hg	36	29
AT, L/min	1.05	L (> 1.31)	pH	7.393	7.394
$\Delta\dot{V}O_2/\Delta WR$, ml/min/W	9.2	N (> 8.6)	HCO ₃ ⁻ , mEq/L	22	17
HR, beats/min	176	90	P(A-a)O ₂ , mm Hg	19	42
O ₂ pulse, ml/beat	11.1	66	V _D /V _T	0.32	0.35
BP, mm Hg	174/86				
\dot{V}_E , L/min	125	80			
fr, breaths/min	66	H			
\dot{V}_E/\dot{V}_{CO_2} , at AT	41	H			
RER	1.26				

Stop: Dyspnea, 10/10

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ικανότητα άσκησης	VO2max	Ελαττωμένη
Καρδιαγγειακό	VO2/WR, AT, HR, κλίση HR-VO2, O2p, ECG, BP	Παθολογική απόκριση
Αερισμός	VE max/MVV, BR, VT, fR, VT/VC, FL	±
Ανταλλαγή αερίων – ΟΒ ισορρ	SpO2, Vd/Vt, VE/VCO2 (AT) PCO2, pH, HCO3, La	Παθολογική απόκριση
Σύμπτωμα	Borg	Δύσπνοια

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Καρδιαγγειακός & Αναπνευστικός περιορισμός στην άσκηση (κυρίως ανταλλαγή αερίων)
- Χρόνια θρομβοεμβολική νόσος

ΣΗΜΕΙΑ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ

- **ΑΠΟΦΡ.ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ**
 - Αερισμός
 - Ανταλλαγή αερίων
- **ΠΕΡΙΟΡ.ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ**
 - Ανταλλαγή αερίων
 - Αερισμός
- **ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ**
 - Καρδιαγγειακή απόκριση
- **ΠΝΕΥΜΟΝ.ΑΓΓΕΙΑΚΗ ΝΟΣΟΣ**
 - Καρδιαγγειακή απόκριση
 - Ανταλλαγή αερίων

American Thoracic Society/ American College of Chest Physicians

ATS/ACCP Statement on Cardiopulmonary Exercise Testing

THIS JOINT STATEMENT OF THE AMERICAN THORACIC SOCIETY (ATS) AND THE AMERICAN COLLEGE OF CHEST PHYSICIANS (ACCP) WAS ADOPTED BY THE ATS BOARD OF DIRECTORS, MARCH 1, 2002 AND BY THE ACCP HEALTH SCIENCE POLICY COMMITTEE, NOVEMBER 1, 2001

Am J Respir Crit Care Med Vol 167. pp 211-277, 2003
DOI: 10.1164/rccm.167.2.211
Internet address: www.atsjournals.org